

Kronika 1978

OBSAH

Okresné noviny Dukla.....	2
Mestská konferencia KSS	2
Okresná konferencia komunistickéj strany	2
Oslavy Februárového víťazstva	2
Pracovná návšteva	3
Oslavy MDŽ	3
Prehliadka divadelných súborov kategórie „C“	3
Z osláv 1. mája	3
Významná návšteva	3
Predseda vlády SSR Peter Colotka vo Svidníku	4
XXIV. slávnosti	4
Svidnícke Gymnázium 30-ročné	4
Prvý československý kozmonaut vo Svidníku	5
34. výročie osláv Karpatsko-dukelskej operácie a dňa Československej ľudovej armády	5
Rozvoj iniciatívy občanov mesta	5
Nová materská škôlka na sídlisku Utra	6
Oslavy 60. výročia vzniku ČSR a Plynovod Bardejov, Svidník, Stropkov	6
Najstarší záznam o existencii Svidníka	6
22. ročník pretekov „Okolo Slovenska“	6
Prvý maratónec zo Svidníka	7
Oprava štadiónu OZKN	7
Matričný záznam	7

Na prahu nového 1978-ého roku bola dost' veľká zima s mrazmi až do -20°C a dobrou prikrývkou snehu. Prvý nový človečik v roku 1978 bol Róbert Friga, syn Michala Frigu robotníka v SPP vo Svidníku a matky Ireny.

Okresné noviny Dukla

Spolu s narodením tohoto človečika sa zrodili okresné noviny „Dukla“, organ OV KSS a ONV vo Svidníku a mali by prinášať najaktuálnejšie zaujímavosti zo života v meste i v celom okrese. Šéfredaktorom týchto novín, ktoré budú vychádzať raz za dva týždne, bol menovaný Juraj Hreško a redaktorom Andrej Dudáš.

Mestská konferencia KSS

Dňa 4. marca 1978 vo veľkej zasadačke OV KSS sa pod heslom „Plnením programu XV. zjazdu strany za ďalšie úspechy v budovaní rozvinutej socialistickej spoločnosti“ konala mestská konferencia komunistickej strany. Prítomných bolo 136 delegátov, ktorí zastupovali štyridsať straníckych organizácií v meste. Krajskú delegáciu straníckych orgánov viedol Pavol Sisák vedúci oddelenia KV KSS a okresnú delegáciu Juraj Jaršínský, tajomník OV KSS. Správu o činnosti mestskej organizácie priniesla Helena Masicová. Na záver konferencie bol zvolený jedenásťčlenný výbor strany a revízna komisia. Za predsedkyňu mestského výboru strany bola zvolená Helena Masicová a za predsedu revíznej komisie Michal Mačuga. Za členov výboru strany boli zvolení: Jozef Kostík, Jozef Juhaščík, Ivan Hončar, Jozef Baslár, Mária Čobirková, Mária Piptová, Anna Filáková, Michal Hrašč, Emil Timko, Peter Sičák, MUDr. František Marcinko a Jozef Bilý.

Okresná konferencia komunistickej strany

V apríli 1978 v sídle okresu – vo Svidníku sa konala okresná konferencia KSS. Z vyšších straníckych zástupcov na tejto konferencii bol prítomný Michal Zozulák, člen sekretariátu ÚV KSS v Bratislave a profesor MUDr. Emil Matejiček, minister zdravotníctva SSR, ktorý sa od delegátov konferencie zaujímal o výstavbe nemocnice vo Svidníku. Za vedúceho tajomníka OV KSS bol zvolený Šimon Kolcun a za tajomníkov: Juraj Jaršínský, Jozef Bilas a František Marcinek.

Oslavy Februárového víťazstva

Dňa 24. februára 1978 vyvrcholili mestské a okresné oslavy 30. výročia víťazného februára. Na slávnostnej manifestácii, vzhľadom na priaznivé počasie prvýkrát na otvorenom priestranstve pred mestskou osvetovou besedou sa zhromaždilo viac ako 3 000 ľudí, obyvateľov mesta a okolia. Na čestnej tribúne boli čelní predstavitelia okresu a mesta, v čele so Šimonom Kolcunom, vedúcim tajomníkom OV KSS a za mesto Jozefom Baslárom – predsedom mestského národného výboru. Prítomní boli aj priami účastníci februárových udalostí z pred tridsať rokov.

Pracovná návšteva

V priebehu týždňa od 22.2.1978 do 28.2.1978 naše mesto pracovne navštívili Viliam Šalgovič – predseda SNR, Alojz Kusalik, minister priemyslu SSR a poslanec SNR za okres Svidník a Dezider Goga – minister obchodu SSR. Jednalo sa o pracovné návštevy, na ktorých sa rokovalo o ďalšom rozvoji miest Svidník a Stropkov ako aj celého okresu.

Oslavy MDŽ

Oslavy Medzinárodného dňa žien sú už tradične spojené s posedením spolupracovníkov so ženami na pracoviskách aj s podaním občerstvenia. Avšak najdojímavejšie oslavy boli v Domove dôchodcov, ktoré pripravil Zbor pre občianske záležitosti MsNV. Tu na sviatočnú atmosféru naviedli žiaci I. ZDŠ vo Svidníku, kde kultúrnym programom a odovzdaním darčiekov pre všetky dôchodkyne uctili sviatok žien.

Prehliadka divadelných súborov kategórie „C“

V dňoch 10. až 12. marca 1978 sa vo Svidníku v Mestskej osvetovej besede uskutočnil prvý ročník oblastnej prehliadky divadelných súborov kategórie „C“, ktorej sa zúčastnilo päť súborov – víťazov jednotlivých okresných súťaží. Náš okres zastupoval súbor pri Jednotnom roľníckom družstve v Breznici s komédiou „Juvelir“ od Jána Chalúpku. Ďalej sa zúčastnili súbory „Jas“ z Bardejova, divadelný súbor pri osvetovej besede v Belej nad Cirochou, zväzácky súbor pri Gymnáziu v Trebišove a súbor pri Okresnom osvetovom stredisku v Starej Ľubovni. Na jednotlivých predstaveniach sa zúčastnili aj predstavitelia verejného života mesta a okresu.

Z osláv 1. mája

Pracujúci a mládež z mesta a okolia sa pred deviatou hodinou zhromaždili na autobusovom nástupišti, kde bola slávnostná tribúna, presne o deviatej hodine vystúpila okresná a mestská stranícka delegácia. Prítomný bol aj Alojz Kusalik – poslanec SNR za okres Svidník. Po slávnostnom príhovore sa prvomájový sprievod vydal cez mesto na amfiteáter, kde mal byť kultúrny program. Pre nepriaznivé počasie a vytrvalý dážď sa kultúrny program konal v kultúrnom dome. Mimo vlastných súborov so Svidníka vystúpil aj súbor „Uralská skomorošina“ zo ZSSR.

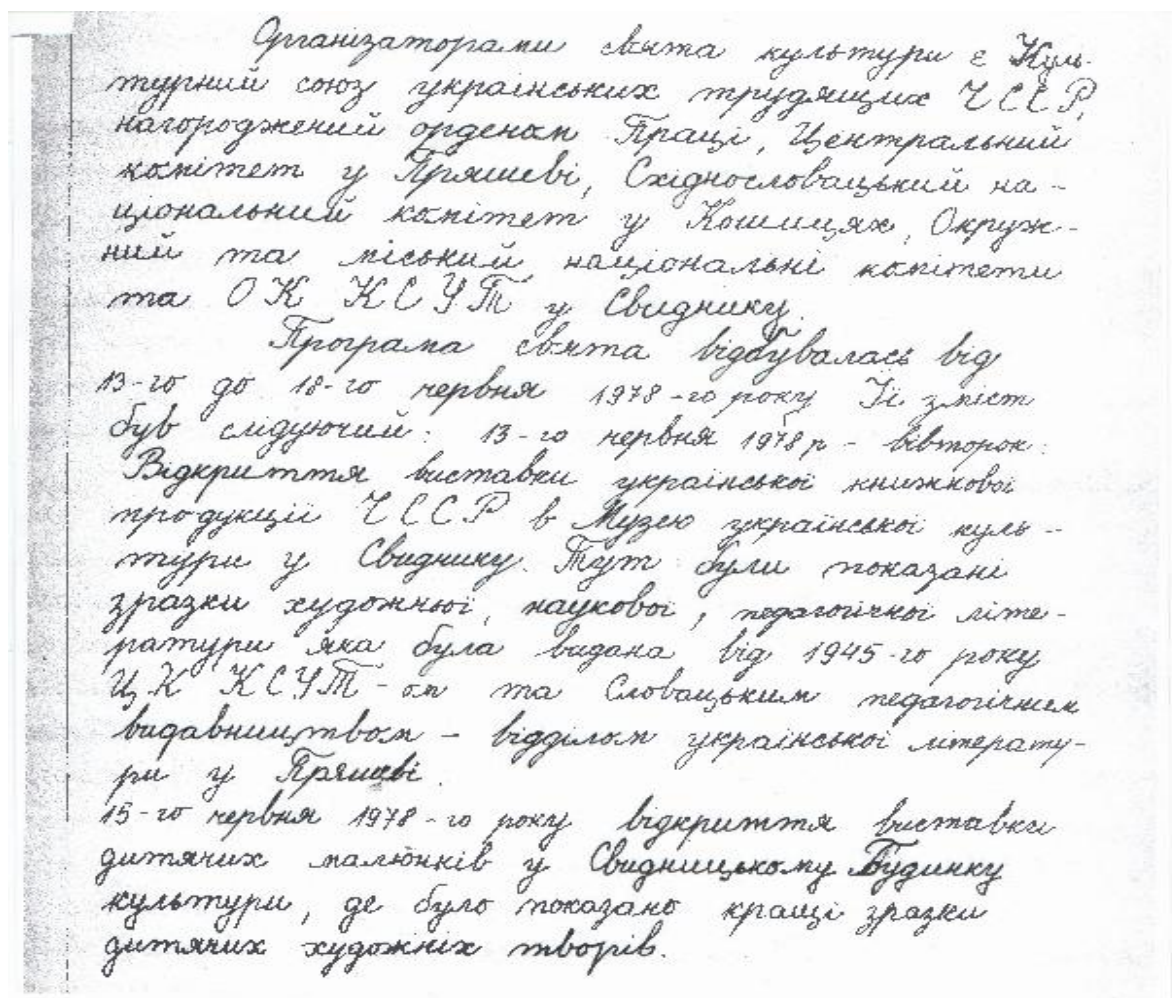
Významná návšteva

Dňa 27. mája 1978 sme v našom meste privítali Jorga Lezcana Pereza, blízkeho spolupracovníka Fidela Castra z Kuby. Na slávnostnom uvítaní tohto hosťa sa zúčastnila aj delegácia nášho mesta. Položením kytice červených kvetov k pamätníku Sovietskej armády vo Svidníku si tento hosť uctil pamiatku padlých hrdinov. Potom navštívil Dukelský priesmyk.

Predseda vlády SSR Peter Colotka vo Svidníku

Pri príležitosti XXIV. slávnosti kultúry ukrajinských pracujúcich ČSSR zavítal do Svidníka v dňoch 17. a 18. júna 1978 predseda vlády SSR Peter Colotka, ktorý na týchto slávnostiach vystúpil so slávnostným príhovorom. Prítomný bol aj generálny konzul ZSSR v ČSSR s Gončarov, ktorý tiež vystúpil so zdravicou v mene sovietskeho ľudu.

XXIV. slávnosti

Svidnícke Gymnázium 30-ročné

V tomto roku si pripomíname 30 rokov od založenia prvej strednej školy vo Svidníku. Táto škola mala viacero názvov: Jedenásťročná stredná škola, Dvanásťročná stredná škola, Stredná všeobecnovzdelávacia škola a v súčasnosti má názov Gymnázium Dukelských hrdinov. Táto škola dáva úplné stredné vzdelanie s maturitou a pripravuje absolventov na vysokoškolské štúdium. Hodno spomenúť, že na tejto škole učili takí pedagógovia ako docent Illja Vološčuk, docent Vasil Franko, Andrej Ducar, PhDr. Ivan Mindoš a iní. Terajším riaditeľom školy je Ivan Hončár, ktorý pochádza z Orlova okres Stará Ľubovňa.

Prvý československý kozmonaut vo Svidníku

Dňa 4. septembra 1978 prvý československý kozmonaut Vladimír Remek a jeho vesmírny druh Alexej Gubarjev – sovietsky kozmonaut v rámci pobytu vo Východoslovenskom kraji navštívili Svidník a Duklu. Na Dukle k pamätníku Československej armády a vo Svidníku k pamätníku Červenej armády položili kytice červených kvetov. Vzťah prvého československého kozmonauta Vladimíra Remeka je k nášmu poddukelskému kraju je znásobený tým, že študoval na Vysokej vojenskej leteckej škole SNP v Košiciach, ktorú skončil s titulom inžinier – letec z povolania.

34. výročie osláv Karpatsko-dukelskej operácie a dňa Československej ľudovej armády

Dňa 4. októbra 1978 za účasti ministra národnej obrany ČSSR armádneho generála Martina Dzúra sa konali oslavy 34. výročia KDO a Československej ľudovej armády. Za zvukov Pochodu padlých revolucionárov položila vence vďaka k pamätníku symbolizujúcemu urputný boj za oslobodenie našich národov spod fašistického jarma delegácia ministerstva národnej obrany ČSSR na čele s členom ÚV KSČ, ministrom národnej obrany, armádnym generálom Martinom Dzurom a delegácia krajských straníckych a štátnych orgánov, vedená členom ÚV KSČ, vedúcim tajomníkom Vsl. KV KSS Jánom Pirčom. Pietneho aktu sa zúčastnil tiež vedúci oddelenia ÚV KSČ Eugen Turzo, náčelník generálneho štábu ČSLA generálplukovník Karol Rusov, náčelník Hlavnej politickej správy ČSLA generálporučík Antonín Brabec, veliteľ Východného vojenského okruhu generálporučík Samuel Kodaj. Pamiatku padlých hrdinov si uctili aj predstavitelia Hlavného veliteľstva Spojených ozbrojených síl členských štátov Varšavskej zmluvy pri ČSLA na čele s generálplukovníkom B. J. Litovcevom. Taktiež delegácia strednej skupiny sovietskych vojsk, vedená generálplukovníkom D. S. Suchorukovom.

Potom v Dukelskom múzeu boli odovzdané Výročné ceny Víta Nejedlého, ktoré získali akademický sochár Tibor Bartfay, spisovateľ Rudo Moric, herečka Jana Boušková, režisér Miroslav Burger, Arno Kraus – tajomník ÚV Zväzu československých dramatických umelcov a dva kolektívy projektantov.

V rozkaze prezidenta ČSSR boli menovaní šiesti plukovníci ČSLA do generálnych hodností a traja generáli povýšení do vyšších generálnych hodností.

Rozvoj iniciatívy občanov mesta

Dňa 17. apríla sa uskutočnila aj v meste mimoriadna pracovná zmena zameraná predovšetkým na jarné upratovanie. Do tejto zmeny nastúpilo pracovníkov zo 40 výrobných a nevýrobných organizácií nachádzajúcich sa v meste ako aj žiaci šiestich škôl. Podľa hlásení došlých na MsNV bola vytvorená hodnota diela vyše jedného milióna korún.

Nová materská škôlka na sídlisku Utra

Dňa 1. septembra 1978 bola otvorená na sídlisku Utra 5. územná materská škôlka a detské jasle s kapacitou 125 detí. Ide o jednoposchodový komplex budov stavaný panelovou technikou. Prvou riaditeľkou tohto zariadenia bola menovaná Mária Bačová.

Oslavy 60. výročia vzniku ČSR a Plynovod Bardejov, Svidník, Stropkov

Oslavy 60. výročia vzniku ČSSR pre mesto Svidník sú zvlášť pamätné. Už tradične sa ako aj všetky oslavy konajú položením vencov pri pamätníku SA vo Svidníku a ČSLA na Dukle.

Dňa 28. októbra pri oslavách 60. výročia vzniku ČSR bolo aj naviac. O 13:00 hod. bola otvorená výstavba plynovodu na trase Bardejov – Svidník – Stropkov. Slávnostný akt zahájenia výstavby sa uskutočnil na križovatke cesty Svidník, Mestisko, Hrabovčik, kde bol uskutočnený prvý zvar tlakového potrubia s priemerom 200 milimetrov. Pri vykonaní prvého zvaru boli prítomní aj vedúci predstavitelia okresu a mesta. Dodávateľ stavby plynovodu budú Inžinierske stavby Košice. Na tomto akte sa zúčastnili aj riaditeľ Východoslovenských plynárenských závodov Košice inžinier Jiži Hruška, za Naftoprojekt Poprad podnikový riaditeľ architekt Jaroslav Zuštiak a hlavný projektant celej stavby inžinier Marian Siska.

Celková dĺžka plynového potrubia bude 39,6 kilometra a povedie od existujúceho plynovodu Prešov – Bardejov pred regulačnou stanicou mesta Bardejov cez katastrálne územia obcí Lukavica, Beloveža, Hažlín, Cernina, Rovné, Hrabovčik, Mestisko do Svidníka. Z Mestiska na Stročín, Duplín, Tisinec do Stropkova. Investičný náklad na výstavbu bude 19,6 milióna korún a rok ukončenia výstavby plynovodu 1981.

Najstarší záznam o existencii Svidníka

Podľa správy, ktorú vydalo Múzeum ukrajinskej kultúry vo Svidníku je najstaršia zmienka o existencii Svidníka v registri Jagerskej kapituly z roku 1355 (tisíc tristo päťdesiat päť), kde sa píše: „Strachyna, Syuednik, Orlyuagasa, alio nomine wyfalu ac Dombovycha vocatarum et cuisdam ville cuius incole essent ruteni movere habebant coram nobis“. Teda uvádzajú sa obce Strachyna, Svidník, Orlík, Dubova a ešte istá dedina, kde žili Rusini.

22. ročník pretekov „Okolo Slovenska“

Dňa 12. augusta 1978 o 10:00 hodine spred pamätníka Sovietskej armády bola odštartovaná časovka jednotlivcov 22. ročníka cyklistických pretekov „Okolo Slovenska“. Časovka bola na trati Svidník – Dukla, ktorú vyhral Dvožaček z družstva ČSSR. O 15:30 hodine bola odštartovaná etapa zo Svidníka do Humenného, takzvaná „Ondavská etapa“, ktorú vyhral Juraš, tiež z družstva ČSSR. Druhý bol Jarkin zo ZSSR a tretí Kališ z družstva ČSSR.

Prvý maratónec zo Svidníka

Stal sa ním Milan Vančíšín obyvateľ Svidníka, rodák zo Stročina, ktorý ako prvý Svidničan štartoval v Maratónskom behu (trať dlhá 42 kilometrov a 192 metrov) na Zemplínskom maratóne vo Vranove a dobehol do cieľa za 2 hodiny, 50 minút a 50 sekúnd.

Oprava štadiónu OZKN

Počas celého leta 1978 Technické služby mesta Svidník opravovali štadión OZKN a síce vymieňali trávnik a podkladovú vrstvu zeminy. Celá výmena trávnikovej vrstvy stála viac ako stotisíc korún.

Futbalisti Svidníka na novom trávniku sa 3.9.1978 stretli s futbalistami Sniny v majstrovskom divíznom futbalovom zápase, ktorý skončil nerozhodne.

Matričný záznam

Ku dňu 31.12.1978 mesto Svidník malo 6535 obyvateľov.

V roku 1978 v meste sa narodilo 252 detí. Z narodených bolo 116 chlapcov
136 dievčat.

V roku 1978 v meste zomrelo 38 občanov. Zomrelých bolo 21 mužov
17 žien.

V roku 1978 v meste bolo uzavretých 38 sobášov a bolo 10 rozvodov.

Medzi zomrelými hodno spomenúť magistra Ernesta Rutkaya *19.12.1931, +16.12.1978 okresného lekárnik, ktorý býval vo Svidníku od roku 1968. Jeho zásluhou bola vystavená okresná lekáreň a veterinárne stredisko na Letnej ulici, keďže doposiaľ lekáreň bola len v provizórnych priestoroch v budove Štátnych majetkov.

V priebehu roka 1978 zomrel i podpredseda ONV Vasil Biroš, rodák z Bodružala dlhoročný obyvateľ Svidníka, ktorý sa zaslúžil o výstavbu mesta.

Správnosť údajov potvrdzuje Jozef Baslár, predseda MsNV.